

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

בא.

עין משפט נר מצוה

קב א ב מיי פ"ו מהל' מעשה קדשות הלכה כב (ופ"ו הל' ו):
קבא ג ד ה מיי פ"א מהל' טומאת מת הלטי' וזכר אלפס עוד כהל' טומאה דף סה (טוש"ע י"ד סימן שע סעיף א):
קבב ו ז מיי פ"ג מהל' שמיטה הל' פ"ב מהל' אבות הטומאה הלכה כה':
קבג ח מיי פ"ג מהל' שמיטה הל' יט:
קבד ט י מיי פ"ד מהל' אבות הטומאה הל' י"ד:
קבע כ מיי פ"ו מהל' מעיק' הל' טו פ"ב מהל' מגיעה הל' יט:

לענין רש"י

קידבור"א (קידבור"א).
 חור, חלל.

שיטה מקובצת

אן או אינו אלא כמשפט חטאת העוף דהכי משמע טפי דהא מיניה סליק דכתיב לעיל מיניה והוה מרס החטאת וגו' וקאמר העוף כחטאת העוף שלא תענין הבהלה: בן התוהו משמ נראה, ניב נ"א כפי' לועזי דלעיל סגי בהפרקת ורוב בשר וכו': ג לוקמיה אחטאת דסליק: ד (למילתיה אתא כדקאמר חלוקה עולה מחטאת) כל זה נרשם עליו: ט לענין הבהלה כדקאמר ותיירך כך כתוב בחוסי כ"ו ובחוס' שאנן כתוב כדקאמר וכה"ג דרשי ר' ישמעאל ור"א בר"ש ותיירך וכו': ו והדין עמו דחביש כמשפט היקש ולא בהדיא דהא כאשר יורם וכן ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת חשיב ליה היקש פ' איהו מקומן ניב שכל זה היא הגהה: ז למד בהיקש יותר מן חטאת בהמה: ח אלא את פר ותו לא דפרו של האהין ידעין כו' וניב עיין תוס' ריש בחוסי: טן דלמא הייתי מחלק מוהקריבו יורם וכן בליה וי"ל דביום צווחו כתיב: פ לעולה דמשמע כל:

רבינו גרשום

אבל מיעוט סימנין א"ע דלא מעכבי בשחיטה ישנו בכלל שחיטה וישנו נמי בכלל הבהלה: מ"ו קשיא. וכי מתה עומד ומולק, עשאה גסטרסא שהכה בסייף אפסיקא מבגבה (מקום) [נבלה] ותחכה בין צלעותיה דחשובה כמתה דלא תחיה: תנן התם הותו ראשיהם של שריצים טמאים דחשובין כמתים: כהבדלת העוף לרבנן ולא פליגייהו. כלומר שריצים טמאים: או דלמא כהבדלת עולת העוף ל' אלעזר ב"ר שמעון ופליגיניהו דהוא אמר דרוב שריצים: חלק הכתוב בין חטאת העוף לעולת העוף וכו' כלומר וכשהוא א' והקריבו בעולת העוף חלק הכתוב וכו':

בי סליק ר' זירא אשכחיה לרבי אמר דקאמר להא שמעתא. פירוש דזעירי. ורבי אמר גרסי' ולא גרסי' (ה) אסי דרבי אסי הוא דאמר לקמן גבי הומו ראשיהן דהיינו כהבדלת עולת העוף: **הורתו ראשיהן**. גבי כהמה חיה ועוף מיתניא במסכת אהלות ולא גבי שריצים כדפירש בקונטרס: **הורתו ממש**. נראה דפליגי אזעירי דלעיל דסגי ליה במפרקת ורוב בשר לחוד:

כשהוא אומר והקריבו חירב הכתוב בו. פירוש להצריך הבדלה בעולת העוף ור"מ דצפרק קדשי קדשים (זכמים דף סה). דריש ליה למילתא אחריתי דקאמר לפי שנאמר מן התורים או מן בני היונה יכול לא יפחות מנ' פרידים ת"ל והקריבו וי"ל דהכל מדסמן והקריבו לומלק דרשינן דחלוקה מליקת עולת העוף ממליקת חטאת עוף לענין הבדלה: **במשפט** חטאת בהמה. הקשה בקונטרס למה ליה להאי תנא למימר כמשפט חטאת כהמה לוקמיה ב' בחטאת העוף דסליק מיניה דבאה מן החולין וכולהו אימניה זה ומילוק דהקריבו ז' למילתיה אתא כדקאמר חלוקה עולה מחטאת לענין הבדלה כדקאמר ארצי שמעאל ור"א בר"ש ומירך דבמחטאת העוף לא כתיב זה חולין כהדיא אלא בבדלה: ח לענין הבהלה כדקאמר ותיירך כך כתוב בחוסי כ"ו ובחוס' שאנן כתוב כדקאמר וכה"ג דרשי ר' ישמעאל ור"א בר"ש ותיירך וכו': ו והדין עמו דחביש כמשפט היקש ולא כהדיא דהא כאשר יורם וכן ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (זכמים דף טז): וקשיא לפירושו דל"כ מחטאת כהמה גופיה היכי יליף הא כמשפט חטאת כהמה דקאמר ע"כ לאו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלא חטאת כהמה דלעיל קאי כדפירש בקונטרס שהרי עולה זו כהה חליפס לה וחטאת כהמה מפרו של אהרן יליף מדאיקרי חטאת והיינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב חטאת העוף למד בהיקש יותר מן ז' כהמה ועוד דכפ"ג דבינה (דף כ). דריש ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה וחסתא ל"ל כמשפט תיפוק ליה מדאיקרי עולה ועוד דכפ"ק דזכמים (דף טז). לא ילפינן חטאת זויר מחטאת חלב ולא גמרי מהדדי מדאיקרי חטאת כיון דאיכא למיפריך וה"ג חטאת העוף היכי יליף מפרו של אהרן דאיכא למיפריך שכן טעונה כלי בשחיטה

וד' מתנות על ד' קרנות ושכן כפרתו מרובה ונכנס דמה לפני ולפנים דהכי פריך פרק קמא דשזבעות (דף טז). וע"ק דחטאת כהמה גופיה היכי ילפינן מפרו של אהרן דאי כהמה מזינו איכא למיפריך שכן כפרתו מרובה ונכנס דמה לפני ולפנים כדפירשית ואי מהיקשא דזאת המורה מהתם נמי תיפוק ליה עולת העוף ול"ל כמשפט ז' ונראה לפרש דמיתורא דרשינן דגבי פרו של אהרן לא היה לרין למכתב את פר החטאת אשר לו אלא את פר החטאת ותו לא דפרו של אהרן ידעין שפיר דאינו צא אלא מן החולין כיון דנשרף מידי דהוה אעולות דאין צאין אלא מן החולין כדאמרין צסיפרי צפרשת ראה משום דמעשר טעון אכילה ועולה אינה נאכלת אלא כתיב (ויקרא טז) חטאת העוף כשהוא אומר והקריבו חלק הכתוב בין חטאת העוף לעולת העוף ומה אני מקיים כמשפט כמשפט חטאת בהמה מה חטאת בהמה א"ינה באה אלא

מ"מ קשיא. וכי מתה עומד ומולק: **זלא רוב**. רומז הצער של מפרקת דאכתי לכו מתה היא דהא זעירי מפרקת ורוב צער קאמר וכו': **להא שמעתא**. דזעירי: א"ל. הואיל ומתה חסוב כל מליקות דאמר רחמנא דזעי לחתוך סימנים וכי מתה עומד ומולק: **אשחוסם**. שחק והיה מחשב מה יענה: ב' בחטאת העוף כתיב ולא יבדיל גבי שמיעת הקול בויקרא [ה] הילכך צדד סימן סגי דעוף להכשרו צסימן אחד: **ורוב צער עמו**. לאחר מליקת הסימן: **וצעולה**. דזעי הבדלה דללקמן [ע"פ] שנים או רוב שנים: פלוגתא דר' אלעזר בר ר"ש ורבנן לקמן בשמעתין [ע"פ]: **האמר רוב שנים**. דוקא ולא יומר דקמני לקמן (דף כג). דזעיןן שיהא אוחוז ברהש וצנף כשהוא מזה: **שדומים לשנים**. דלכתחלה זעיןן שיחתוך רוב להדיא שיהא נראה לעינים שהוא רוב או רוב שנים ואפי' רוב מלומס: **בנשרה מפרקת**. צאדס: וא"ס. הא עלי מפרקת זלא רוב צער הוה וקרי ליה מת ומשבר מפרקתו וימת: **מעמא צאה**. ואפי' מפרקס: **עשאה גיסטרא**. שמתכה לרצחה או צווארה כולו או בשדרה עדי החלל. כל דבר החלוק לשנים עדי גיסטרא: **ישל הירך**. מנמוס חיבורו צנוקא דאטמא: **וחלל שנה**. כלומר לא שניטל העטס עם קלת הצער הפנימי ונשאר צער העליון והעור עד חצי הירך או שלשיתו וחופה את המכה דהתם טרפה הוא דהויא כדמתן (לקמן דף ע"ו). כהמה שנחתכו רגליה דהיינו האחרונים מן הארכוזה ולמעלה טרפה אכל כשנטל כל הצער עד שנגרית גופה של מקום החתך כעין חלל קידבור"א צלע"ז: **נבלה**. ואפי' צחיה מטמאה: **כל שרצוה ונראיה חסרה**. דרך הבמה לרבוך על יריכה ומתכסת יריכה צריציתה ואס נראית חסרונה כשהיא רצוה י: **הוסו ראשיהן**. צמנה שריצים קמייירי כסדר טהרות: **טמאים**. דליון דעשויין גיסטרא אע"פ של הובדלו לגמרי כדמפרש ואזיל הרי הס כמתים: **כונז הנתאה שמפרקסם**. כלומר דאע"פ שמפרקסם אין זה חיות שהרי זכ הנתאה חותך אותה לגמרי והיא מפרקסם חיתוך הונז מפרקס: **כהבדלת עולת העוף לרבנן**. דזעו כל הסימנין: **ולא פליגיניהו**. את ור"ל דהיינו נמי הומו ממש: **איכא דאמרי**. דבהדיא אמר רב אסי למילתיה כהבדלת רבי אלעזר בר"ש ולא זעי רבי ירמיה מיניה: **ואס השני וגו'**. בעולת העוף של חובה כתיב גבי שמיעת הקול כשהוא מציא דללות. צפרשה

עליונה כשהוא מציא צעשיות דיצר בחטאת כהמה: **כמשפט**. משמע שקצוב המשפט במקום אחר ואהיכא קאי חטאת כהמה דלעיל קאי שהרי עולה זו כהה חליפין לה להלך לה אקשה וליף מיניה כדמפרש לקמיה דאינה צאה אלא מן החולין כו': **או אינו אלא כמשפט חטאת העוף**. שלא מיעטן הבדלה במליקתה כדכתיב (ויקרא ה) בחטאת העוף ממול ערפו ולא יבדיל: **כשהוא אומר והקריבו**. בעולת העוף של נדבה בויקרא והקריבו כהה אל המוצח ומלק את ראשו וגומרי' מדלא כתיב ה' הקריבו אלא והקריבו משמע חלוקה הקרבתו של זה מהקרבת אחרים גילה לך הכתוב שלא תלמד מליקת עולה ממליקת חטאת: אלא

החטאת אשר לו ללמד על כל חטאת אפילו על חטאת העוף שיהא משלו ולא משל מעשר ומייהו קשה ל"ל כמשפט לענין חולין בעולת העוף תיפוק לי מדרשא דסיפרי דהא אינה נאכלת וי"ל דס"ד דאתא והקריבו לחלק חף לענין חולין וא"כ מ"כ מאי פריך לקמן (דף כג). מצינו ז' חטאת נפקא דלמא הייתי מחלק מוהקריבו וי"ל דביום צווחו כתיב על זאת המורה לעולה ו'ומשמע כל עולה אפילו עולת העוף וא"כ ייחיי דילפי' הכא הבדלה בעולת העוף חובה מוהקריבו אע"ג דכתיב בעולת עוף נדבה אמאי לא ילפינן נמי צפ"ג דבינה (דף כג). עולת חובה מנדבה

א) לקמן כה. זכמים סה: ב) ובענין ערך גסטר' חתא חוקה וכן לקמן לב: זכ"א בר"ה ק' ור"ש ובשאלות פירש אמור סימן ק' חתא אמר רבי שמואל בר יצחק אמר חוקה עשאה גיסטרא (וכו'): ג) לקמן לב: ע"ש, ד) גם זה שם נדה כד. (מסורה י"ב): ט) כ"א ל"ג, ו) אהלת פ"א משנה ג, ז) צ"ב קמפ: ו) ש"ן, ח) [לקמן קמפ: ז) כ"א טקף: ענינה, ט) ויקרא א, ט) [עין כנשי' ומו' צוכים סה. ד"ה והקריבו, ט) כ"א: ה) הקריב, ט) ע"ה מהר"ם.

תורה אור השל"ם

1. אין דניאל די שמה בלטישאר אשתומם בשעה חדה ורעננה יבדלבה ענה מלקא ואמר בלטישאר חלקא ופשיא אל יבדלך ענה בלטישאר ואמר מרי חלקא לשנאך ופשיא חלקא: ודיא ד טו 2. וי"ה בחופירו את ארון האלהים ויפיל מעל הכסא אחרית בעד יד השער ותשבר מפרקתו וימת פי זקן האיש ויבדד והוא שפט את ישראל ארבעים שנה:

שמואל א ד יח 3. ואת השני יעשה עלה כמשפט ויפרי עליו הכתוב מתארתו אשר חטא ונתסלח לו: ויקרא ה י

גליון הש"ס

גמ' או רוב שנים. עין לקמן דף קכג ע"ב וזכום' סס ד"ה עולת:

הגהות הב"ח

א) תיר"י כ' וכו' ולא נגרסין ר' אסי:

מוסף רש"י

חותך שדרה. מוט השדרה (זכמים סה). ומפרקת. עטס הוטרי (טו). בלא רוב בשר. המקפת סביב כדאמרין שצרה מפרקת ורוב צער עמה נעילה ומטמאה ואפילו מפרקסם הילכך אי הוה חותך רוב צער קודם סימן היא לה מתה ולא מהיילא צה מליקת, וסימנין הלכה משה מקוין הן (טו). וכענין לקמן כה). קרעו כרג מטמא באהל. מיד (לקמן לב). נישל הירך וחלל שלה. אפי' עשאה גיסטרא חיה מטמאה כנבלה, כדמתה היא ולא כתיב (מסורה י"א). אפי' הלטאה. אס חותכין אותה מפרקת החיטה ואע"פ שפ"ן צה חיות (שכ"ו ז).

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

קנו א מיי פ"ד מהל'
מעשה הקדשות הל'
א:
קנו ב מיי עט פ"ה
הלכה ז ופ"ה מהל'
באת מקדש הלכה יח:
קנה ג ד מיי פ"ו מהל'
מעשה קדשות
הלכה כ:

שיטת מקובצת

א) ולקמן יליף לה
ב) חטאת בהמה גופה מנל:
ג) וליף להא מלתא
ד) וליף מה חטאת העוף:
ה) דובר הלמד בהיקש
ו) אינו חוזר ומלמד בהיקש:
ז) וכי מאחר שהוא
מקטיר מה הוא מוצה:
ח) כדאמר לעיל דומק
ט) ודבר רמנא: י) ועוד
יא) שאין שחיטה נוכרת בו.
יב) ג"כ נ"א נאסרת בו:
יג) ואינו מבדיל בסימן אחד
יד) שפחחור. י"ב ג"א ואינו
מבדיל כלומר שמולקו
ט"ו) בסימן אחד ומניחו מחובר
ט"ז) בסימן אחד דכיון וכו':
יח) אבל הכא ששניהם
צריכים מליקה אינו אלא
גילוי: ט"ט פ"י בקדושת
הדך סברא: י) דגמר בפסח
דורות: יא) ואבי מפרש
התם רוב בשר מעבכ איכא
ביניהו: יב) ואפי' חתך רוב
בשר עם סימן הראשון:

מנדבה לענין סמיכה וי"ל דסמיכה מילתא אחרייתא היא אבל הכא
יזשניהו צריכין מליקה ואינו אלא גילוי מילתא בעלמא דמגלה לנו
הכשר מליקת העוף והבדלה היא כמו גמר מליקה ובהקדשא דזאת
התורה לא ילפינן לענין סמיכה דלא ילפינן בהקדשא אלא לענין דבר
שיכול לנהוג בכל הנזכרים בפסוק
וסמיכה ליכא בצכור ומעשר כדתנן
בפ' ז' מדות (מנחות דף ע"ג ב:) קרבנו
ולא בצכור קרבנו ולא המעשר
[ובזבחים (ע"א)] מלהקריב את קרבניהם
דרשינן זה צכור ומעשר ופסח:
מה חטאת העוף ממוז עורף. פי'
צקונטרס יזדהא סברא דמן החולין
נפקא ליה לרבי ישמעאל בעולת חובה
בהקדשא דזאת התורה דליתקש כולהו
להדי וילפי' כולהו מחטאת והכי
גמרינן צייליה התודה (מנחות פ"ג).
ומשמע ליה זין עולת העוף זין עולת
בזמה ות"ק לא משמע ליה מההוא
היקדשא אלא קרבנות בזמה דומיא
דלשם ושלמים וקשה דבסמוך פריך
מזבחים וכו' נפקא אלמא עולת העוף

נמי בכלל ונראה דטעמייהו דרצנן דקסברי דלא מתוקמא היקדשא דזאת
התורה לחולין משום דלא שייך בכל הקרבנות דליכא קרבנות נדבה
דלא אתו מחולין כדלכתבנן נמי לר"א בסוף התודה (שם דף ע"ג ב:).
דגמר י' פסח דורות חולין מפסח מנרים אע"ג דפסח כתיב בזה"ל
היקדשא כדדרשינן (ובזבחים דף ע"א:) להקריב את קרבניהם זה הצכור
ומעשר ופסח וש"מ היינו טעמא דכפרישית לעיל משום דליכא קרבנות
נדבה דלא אתו מחולין ור' ישמעאל סבר דגמרינן היקדשא לחולין
כיון דמ"מ כל קרבנות חובה או נדר אתו מחולין: **ואי"ל מבדיל**
בסימן אחד. פ"ה דכיון דכתיב לא יבדיל עוף והכשרו בסימן אחד
כל כמה דעביד טפי מהכשרו הבדלה הוא וכל הסימן הוא מנזה בעוף
לכתחלה הילכך במליקה כי מליק כל הסימן לאו הבדלה הוא אבל
סימן השני אפי' מנזה לכתחלה ליכא וקשה לפירושו דלקמן בריש פ"ג
(דף ע"ג.) אמרינן דהא דתמי השוחט דיעבד אלא חד הצכור
ונראה לפרש כיון דדיעבד לא בעי שחיטה בסימן שני שייך זו הבדלה
אבל במיעוט הנשאר בסימן ראשון לא חיישינן כיון דבעי שחיטה
רוב אותו הסימן ואי' דהכא משמע דלר' אלעזר צ"ר שמעון אינו
מולק בחטאת העוף אלא סימן אחד והשני מניח מחובר דליף מיניה
עולת העוף שאין חותך אלא רוב שנים ובזבחים פרק קדשי קדשים
(דף ע"ה:) תניא א"ר אלעזר צ"ר שמעון שמעתי שמדילין בחטאת
העוף והאי דכתיב לא יבדיל מפרש התם היינו דאין צריך להבדיל ואין
לפרש דהא דקאמר דכשהוא רוצה להשחט בגוף מזה היינו אם ירצה
והא דקאמר אי מה להלן בסימן אחד היינו נמי אם ירצה לא יחתוך
אלא סימן אחד דהא אצרייתא דלעיל דקתני שנים או רוב שנים
מפרש צ' לרצנן או רוב צ' לר' אלעזר צ"ר שמעון ולוקמה כולה
כראש"ש ואי בעי צ' ואי בעי רוב צ' ובפרק העור והרוטב (לקמן דף
קכג.) נמי גבי טלית שנקרע רובה שוב אינו חיבור וטוהרה ומוקי לה
בטלית טבולת יום דכיון דלא חס עליה (א) ולא טבלה ליכא למיגזר
דלמא רובא ולא קרע רובה ופריך אלא מעתה עולת העוף לראש"ש
לגזור דלמא לא אחי לנעבד רובה והשתא בשלמא אי אמרת שאש"ש
לחתוך כל הסימנים פריך שפיר דלא סגי ברוב מנזמא עד שיפסוק
רוב הנראה לעינים פן יחוש לנזמא לפי שירא שלא יחתוך כל הב'
אלא אי שרי לחתוך כל הב' למה יש לגזור שם כלל דלמא חיים
ונראה לפרש דדוקא ר"ש זן אליקים הוא דאית ליה האי סברא
אליבא דראש"ש דאית ליה בזבחים (דף ע"ה:) דלא יבדיל היינו דאין
צריך להבדיל כל השנים ויכול להבדיל כל השנים אפילו קודם הזאה
והסוגיא דלעיל ודעור והרוטב לא אחיא כותיה אלא כרז חסדא
ורבא ואבי דהתם (ו) ומוקמינן לא יבדיל לראש"ש קודם הזאה ואם
הבדיל פסול ליה ולא מפרש ליה קרא אין צריך להבדיל אחר הזאה
אלא מוקמי לה קודם הזאה והכי איתא התם הבדיל בחטאת העוף
ולא הבדיל בעולה פסולה וקאמר בגמרא מתני' דלא כראש"ש דתנן
א"ר אלעזר צ"ר שמעתי שמדילין בחטאת העוף מאי בינייהו אמר
רב חסדא מיזוי חטאת העוף מעבכ איכא בינייהו דלמזות חטאת העוף
מולק מזה (ב) ומנזה ובעולה מולק ומנזה ואינו מזה כדתנן התם
השתא קא סברי רבנן מיזוי חטאת העוף מעבכ וכשהיה עדיין לא
נגמרה כל מנזותו הלכך כשהבדיל סימן שני לאחר הזאה לא חשיב
מחתך בשר בעלמא ופסול שעשה מעשה עולה בחטאת שיש כאן
הבדלה ומיזוי כמו גבי עולה ור"א צ"ר שמעון סבר מיזוי חטאת
העוף לא מעבכ וכבר נגמר כל מנזותו וכשבדיל אחר הזאה אינו
אלא מחתך בשר בעלמא ורבא ור"א חתם מפרש התם שהייה בסימן שני

אלא מן החולין. ולא ממשות מעשר שני ולקמן (דף ע"ג.) יליף לה
בזבחים (ע"א) גופה מנל: **ובזבחים.** שאין חטאת קרבה אלא בזבחים כדכתיב
בפרשת י"ה"כ (ויקרא טו) כי זבוח הזה יכפר עליכם וגו': **ובזבוח**
הימנית. שאין עבודותיו כשרות אלא זימין דכתיב בה (שם ד'
ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו
וקיימא לן בזמנות בפ"ק (דף ע"ג.) כל
מקום שנאמר באצבע וכוונה אינו אלא
ימין. ואי קשיא למה ליה להאי תנא
למיימר כמשפט חטאת בזמה לוקמיה
אחטאת העוף דסליק מיניה וליף
להא מילתא מה חטאת העוף מן
החולין כו' דהא כולהו נמי איתנהו
זה וחלוק דוהקריבו ללמיה אלא
כדאמר חלוקה עולה ממטאת לענין
הבדלה לאו פירכא היא דהא חטאת
העוף לא כתיבא זיה חולין בהדיא
אלא בזמה כתיב דלקמן [בג.] ובהיקש
ילפא מדאיקרי חטאת ודבר הלמד
בהיקש אינו חוזר ונולמד בהיקש
בקדשים דקיימא לן (ובזבחים דף ע"ג):
ככל התורה למדין למד מלמד חוץ

מקדשים: **אי מה.** בהמה כשרה ברוב שנים אף עולת העוף ברוב
שנים: **ס"ל.** בעולת נדבה ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמנה
דמו וכי יזאפשר לומר כן מאחר שהוא מקטיר הוא מנזה אלא
מולקו כדרך הקטרתו מה הקטרה הראש בעלמא והגוף בעלמא כו'
כך שניהו בת"כ (ו) והתם מפרש מנין להקטרה שהראש בעלמא והגוף
בעלמא כשהוא אומר לאחר הקטרה זו ושסע אותו בכניפו והקטיר
אותו הרי הקטרת הגוף אמורה הא מה אני מקיים הקטרה ראשונה
בהקטרת הראש אלמא צ' הקטרות הן והשסע מדליל ציניהו: **אף**
מליקה עולה העוף הראש בעלמא וכו'. והיינו שנים ואפילו מחובר
בעור הבדלה חשיבא כדאמרן לעיל (דף ע"ג.) יזבדיליקה כתב
רחמנא הך הבדלה ומליקה כשחיטה וכל שיטתו בשחיטה ישנו הבדלה
ועור שאין שחיטה ונזכרת זו בהבדלה נמי לא מעבכ. ולקמן (דף
ע"ג.) פריך כיון דנפקא ליה הבדלה בעולה מהכא ל"ל והקריבו לחלק
זין חטאת לעולה הא הכא בהדיא כתיב דיבדיל והכא בהדיא כתיב
דלא יבדיל: **ר' ישמעאל אומר כמשפט חטאת העוף.** דסליק מיניה
ולהכי אתקש משום דבזבחים כתיב (ויקרא ה) ממול ערפו ובמליקת
עולת נדבה לא כתיב אלא ומלק את ראשו והקטיר (שם ט) ואין
מליקה כתיב בעולה אלא בשל נדבה וזו למידה מזה. ולקמן [בג.] פריך
ת"ק הא מנא ליה. והך סברא דמן החולין וזבוח וזבוח הימנית נפקא
ליה לרבי ישמעאל בעולת חובה בהיקשא דזאת התורה לעולה
ולמנחה וגו' (ז) דליתקש כולהו להדי וילפי' כולהו מחטאת והכי גמרי
ליה צייליה התודה (מנחות דף ע"ג.) ומשמע ליה זין עולת בזמה זין
עולת העוף ות"ק לא משמע ליה מההיא היקשא אלא קרבנות בזמה
דומיא דשלמים ואשם: **וואינו מבדיל בסימן אחד.** שמחבר בסי' אחד
דכיון דכתיב ולא יבדיל (ויקרא טו) ועוף הכשרו בסימן אחד כל מה דעביד טפי
מהכשר הבדלה היא וכל הסימן הוא מנזה בעוף לכתחלה הלכך
במליקה כי מליק לכולו סימן לאו הבדלה היא אבל בסימן צ' אפי'
מנזה לכתחלה ליכא דכתיב לקמן (ט) לחייבו צ' סימנין א"ר
שכבר הוקש לדגים: **ס"ל והקריבו.** משמע שנתן לה הכתוב הקרבה
לעזמה וחלוקה מדין הקרבת חטאת ומאחר שכתוב אחד הקישן וכתוב
אחד חלקן מסתבר כי אשניהו למול עורף אשניהו וכי פלגיניהו
מהבדלה פלגיניהו דרבי ישמעאל נמי אומלק והקטיר דת"ק סמך
ונפקא ליה מיניה הראש בעלמא והגוף בעלמא והא דנקט טעמיה
מיהקריבו משום דמומלק והקטיר לחודיה בלא והקריבו לא מני
יליף כדאמר לקמן (דף ע"ג.) אליבא דת"ק דהא ע"כ ס"ל לר'
ישמעאל שנים דוקא כרבנן דכיון דמוקי היקשא דכמשפט אמול לר'
עורף וחילוקא דוהקריבו אהבדלה ליכא למיימר מסימן אחד פלגיניהו
ואוקמיה ארוב שנים דהא לא שנים כתיב בקרא ולא רוב שנים כתיב
בקרא אלא הבדלה כתיבא ולא יבדיל וכי כתיב והקריבו בעולה
לחלק וליתן לה הקרבה אחרת להטעייה הבדלה בא וכל שיטתו
בשחיטה צריך להבדילה ומיעוט צ' סימנין דישנו בשחיטה ישנו
בהבדלה דשלמא לרבי אלעזר צ"ר שמעון דגמר מול עורף
מגזירה שיה דלקמן [בג.] לא מיבעי ליה היקשא דכמשפט אמול עורף
וכמשפט חטאת בזמה לא ינחא ליה למיימר משום דמעוף סליק
גמרה מהיקשא דכמשפט אחיות חיבור ראש וגוף במיעוט סימנים
דלקמן וחילוקא לרוב שנים דלא מתכשר בסימן אחד אלא לרבי
ישמעאל דמפיק היקשא למול עורף והבדלה לגמרי משמע
אחיות ראש וגוף במיעוט סימנים מנא תיתי אלא כרבנן ס"ל:

אוחו
עולת העוף מעבכ איכא בינייהו דלרבנן לא מעבכ ולרבי אלעזר צ"ר שמעון דלרבנן לא מעבכ דא"ר לעשות הזאה זין סימן ראשון לסימן שני
שלא ישנה ואבי מפרש התם רוב בשר מעבכ איכא בינייהו דלרבנן לא מעבכ ולכך זימנין לא חתך רוב בשר עם סימן
הראשון קודם הזאה וכשבדיל אחר הזאה יש כאן מעשה עולה בחטאת ואפי' חתך רוב בשר עם סימן אחר היכא דלא
חתך ופסול ר"א צ"ר שמעון סבר דרוב בשר מעבכ ולכך לא פסול דאין כאן מעשה עולה דכיון דחתך רוב בשר עם סימן הראשון
כשבדיל אחר הזאה מתה עומד ומבדיל וכי האי גוונא בעולה לאו הבדלה היא ואבי לטעמיה דס"ל דמתה אינו עומד ומבדיל דהא פריך
לעיל ותקשי לך עולת העוף דבעי צ' סימנין וכי מתה עומד ומולק ולית ליה טעמא כדי לקיים מצות הבדלה והדר קאמר אמרוה קמיה ר'
ירמיהו פ"י הך טעמי דרב חסדא ורבא ואבי אמר להו לא שמיע להו הא דאמר ר"ש זן אליקים כו' מאי לא יבדיל אין צריך להבדיל
ואפילו

א) [ובזבחים פ"ה].
ב) כמשפט חטאת העוף
ג) כ"ל. א) [ויקרא פ"ה ז].
ד) [ויקרא ז]. ב) [שם ה].

תורה אור השלם

1. והקריבו הבתן אל
המזבח ומלק את ראשו
והקטיר המזבחה והמזבחה
דמו על קיר המזבחה:
ויקרא א טו
2. ואת השני יעשה עלה
במשפט וכפר עליו הבתן
מחטאתו אשר חטא
ונקלח לו: ויקרא ה י

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה ואינו וכו'
לדא חס עליה ואטבלה
ליכא למיגזר: ב) בא"ד
ואפי' דהתם דמוקמי לא
יבדיל וכו' ליה לקרא וכו'
איכא בינייהו פ"י דמנחות:
ג) בא"ד ואפי' חתך רוב
בשר עם סימן:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כב.

עין משפט
נר מצוה

קנ"ט א מ"י פ"ה מהל'
עבודת יוה"כ
הל"ב:
ק"ב ב ג מ"י פ"ג מהל'
אסורי מונח הלכה
ב:

(א) [זבחים ס"ה, ג] זבחים
מ"ה מנחות פ"ג, א) יומה
ג, ד) [י"ב ה, ו] וי"ג,
(ב) [יומא ג, ז] זבחים כז;
מ"ה מנחות י, ע"ש דף פ"ג,
(ג) [ויקרא ה, ז] וויקרא
א, א) [קדושין ע"ג];
(ד) [ז' תורים, י] ש"ך לעיל
דף כ"א; (ה) [ויקרא ח, י] וויקרא
ט, ט) ד"ה י"א,
(ו) [ז' דמטאת, ח] [ז"ל
כפ"י זבחים דף כ"ד];
(ז) דף כ"ז.

תורה אור הש"ס

1. והקריב אהרן את פר
החטאת אשר לו ויכפר
בעדו ובעד ביתו;
ויקרא טו ו
2. אשר צה"ח את משה
באר סיני ביום צאתו את
בני ישראל להקריב את
קרבתיהם ל' במדבר
סיני; ויקרא י' לה

הגהות הב"ח

(א) ת"י"ח (בדף הקודם)
ואינו וכו' וי"ל דמשמע
לחו דמנתי; (ב) בא"ד
דמהקריבו הוה נפקא;
(ג) בא"ד דלמנח רב
הוה סבר כרשב"א דמוקי
פלוגיהיהו קודם הוה
אבל לפי ר"מ כ"ל ותיבת
ופלגי קודם הוה נמח:
(ד) בא"ד ואיכא רבנן
דראי דפלגי: (ה) ת"י
ד"ה וארן וכו' משני
דתרווייהו כדי נסבא
ואי בעית אימא כי
הכל ונחלה:

מוסף רש"י

כדי נסבה. שלם לנזק
(טו"ט י"ט) מ"י דלל
אלטריין למנתייה ומנתי
ככי (קדושין ה). מדרבה
בר בר חנה נפקא.
האלטריין למנתייה ומנתי
ואין לך בכל ג' שלם חומר
הכן דהקריב (זבחים פ"ג).

רבינו גרשום

ות"ק וכו' מאחר דנפקא
לן מומלק והקטיר. כלומר
מאחר דנפקא לן הברלה
בעולת העוף מומלק
והקטיר מה הקטרה הראש
בעצמו והגוף בעצמו
אף מליקה וכו' כלומר
והקריבו למה לי השתא
דכתיב והקריבו שיעו
מובדל מחטאת העוף
דרוש ביה נמי הא מה
הקטרה הראש בעצמו
הגוף בעצמו אף מליקה
כו'; ידו הימנית מדרבה
בר בר חנה נפקא. כלומר
ובחטאת בהמה כתיב בה
הנוה: ואידך כהונה בעיא
אצבע. כלומר א"ע"ו דכתיב
כהונה לא ינמא די ימנית
עד דכתב אצבע אבל
אי כתב אצבע א"ע"ג
דלא כתב כהונה משמע
יד ימנית והכא בחטאת
בהמה כהונה איכא אצבע
ליכא: דלא לישתמיט
קרא וליכתוב מן [בני]
התורים או מן (בני) היונה
וכי' מה פ"מ"ס בתורה
[כתיב] מן התורין או מן
בני היונה לא לישתמיט
קרא פ"מ א' וליכתוב
מן בני התורים או מן
היונה. אלא מכתוב מן
התורים או מן בני היונה

אוחז בראש ובגוף ומוזה. לאחר מליקה הוה האזה כדכתיב בחטאת
העוף צבי שמיעת קול (ויקרא ה) והוה מדם החטאת וגו': **מאי קאמר.**
דהא אוחז בראש ובגוף משמע שזריך לאוחז שניהן כפ' ידו
ולא סגי ליה לאוחז בראש או בגוף ומנח ליה הא בחטאת: **כשהוא**
אחוז בראש בגוף. שמוצרי הראש
בגוף בשעת האזה דהא כתיב [שם] ולא
יבדיל: **אף כאן כו'.** דע"כ היקישא
להכי אתא דהא מול עורף מג"ש
נפקא ליה לקמן וכמשפט חטאת
בזמה לא אמרינן דהא מעוף סליק:
והקריבו. דבעי הדלה במקל:
והקריבו למה לי. לחלק ללא נימא
כמשפט חטאת העוף צבימין אחד
דהא אתקם מליקה להקטרה: **ה"ה**
כמשפט חטאת העוף. דסליק מיניה:
ואי משום ומלך והקטיר. הוה הוא הוה
מפקינן ליה לדרשא אחרינא דמיניה
נפקא לן ל' מליקת עולת העוף
דלמעלה מחוט הסיקרא היח בראש
המוצח דאילו מליקת חטאת העוף
למטה כדילפינן לה צבחים (דף סד):
על קרי המוצח(1) זה קרי התמונן כו'
בפרק קדשי קדשים ויזין דמיבעי לן
למילתא אחרינא לא אליס למעקר
היקישא דכמשפט מההוא דסליק מיניה
דאיכא למדרש היקישא דמליקה
והקטרה לענין ראש המוצח והיקישא
דכמשפט לענין אחיזת ראש וגוף:
השפא דכתיב והקריבו. על כרחך
עקריה מיניה דחילוק לגמרי משמע
ליה לתנא קמא דלא תיגמר מיניה
כלל ואוקמייהא חטאת בזמה ומהשתא
דרשם מומלק והקטיר(2) לגמרי איתקם
הקטרה למליקה צין לענין ראשו של
מוצח צין לענין הראש בעצמו והגוף
בעצמו: **משלו ולא משל ציבור.**
מתרומת הלשכה: **משלו ולא משל**
מעשר. דתרי אשר לו כתובים
בפרשה ואפילו לרבי יהודה דלמרי(3)

אוחז בראש ובגוף ומוזה אף כאן אוחז בראש
ובגוף ומוזה מאי קאמר הכי קאמר מה להלן
כשהוא אחוז הראש בגוף מזה אף כאן
כשהוא אחוז הראש בגוף מזה אי מה להלן
בסימון אחד אף כאן בסימון אחד ת"ל והקריבו
ות"ק וכו' מאחר דנפקא לן מומלק והקטיר
והקריבו למה לי אי לאו והקריבו הוה אמינא
מאי כמשפט כמשפט חטאת העוף ואי משום
ומלק והקטיר הוה אמינא(4) מה הקטרה
בראשו של מוצח אף מליקה בראשו של
מוצח השתא דכתב רחמנא והקריבו דרוש
ביה נמי הא(5) חטאת בהמה דאינה באה אלא
מן החולין מגול אמר רב חסדא דאמר קרא
והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו
(6) משלו ולא משל צבור ולא משל מעשר ביום
(7) כדוי צוותו נפקא(8) כדוי נסבה ידו הימנית
מדרבה בר בר חנה נפקא(9) דאמר רבה בר
בר חנה אר"ש בן לקיש כל מקום שנאמר
אצבע או כהונה אינה אלא ימין ואידך כהונה
בעיא אצבע אצבע לא בעיא כהונה ותנא קמא
ורבי אלעזר ב"ר שמעון ממוול העורף מנא להו
גמרי מליקה ממליקה: **בת"נ'** כבשר בתורין
פסול בבני יונה כשר בבני יונה פסול בתורין
תחלת הציהוב בזה ובוה פסול: **גמ'** ת"ר
תורין גדולים כשרים קטנים פסולים
בני יונה כשרים גדולים פסולים
נמצא כשר בתורין פסול בבני יונה
כשר בבני יונה פסול בתורין תנו רבנן
תורים גדולים ולא קטנים שיכול והלא דין הוא
ומה

ואפילו קודם האזה פליגי וא"ת לרז חסדא ולרזא ואזני אמאי מוקמי
מתניתין דלא כר"א צ"ר שמעון הא לכאורה מתניתין קודם האזה
איירי דומיא דרישא דקמני חטאת העוף כיצד הוא עושה מולק ראשו
ממול ערפו ואינו מצדיל ומוזה כו' וי"ל דמשמע(1) ליה דמתניתין
פוסל בכל ענין אפילו לאחר האזה
משום דקא"ר אלעזר צ"ר שמעון
שמעתי שמדליין ומשמע דקאי
אמתניתין וצ"ל לחלוק עליה ור"ת פירש
דהא דקאמר רבי שמעון צן אליקים
מאי לא יבדיל דקרא אינו זריך להבדיל
היינו בשעת מלוי דלדס הוא זריך
וכשמדיל כל שכן ושמעתי דס
ובשעת האזה דוקא קאמר קרא לא
יבדיל כלל אבל בשעת מלוי קאמר
קרא לא יבדיל אין זריך להבדיל
ושצקינן לקרא דאינה דחיק ומוקי
אנפשיה ותרזויהו לשון לאו קדריש דבשעת
האזה לא יבדיל ולאסור אף בשעת
מלוי יאלא אתא קרא דמוהקריבו(2)
נפקא דחילק הכתוב צין חטאת העוף
לעולת העוף ולכן י"ל דאתא קרא
למימר נמי דבשעת מלוי אס ירצה
לא יבדיל והא דקאמר לא שמיע להו
דר"ש צן אליקים דמשמע שצ"ל לחלוק
על רז חסדא ורזא ואזני היינו
משום דר"ש צן אליקים אין לחוש
כשמדיל אחר האזה שעושה מעשה
עולה בחטאת דמנח חטאת נמי כך
היא דקרא אין זריך להבדיל קאמר
וא"ת ולרז הוה דלמך משמיה דרז
במעילה בפרק חטאת העוף (דף טו):
דמלוי חטאת העוף לא מעכב אמאי
פסלי רבנן כשמדיל אחר האזה והא
אין כאן מעשה עולה דמחך דשר
בעלמא הוא כדפרישית לעיל ולמאי
דפירשמי ינחא דלמא רז הוה סבר
(3) כרשב"א דפי' קודם האזה
ופליגי קודם האזה אבל לפירוש ר"ת

קשה דאפילו לרשב"א לא פליגי אלא לאחר האזה וליכא למימר דלרבנן
דמתניתין דזבחים (דף סד): מלוי חטאת מעכב דרז הוה
סבר כר"א צ"ר שמעון דהא מהדר הש"ס במעילה לאוקמי כל סתמא
דמתניתין כותיה וי"ל דיעמיד מתניתין דקמני הבדיל פסול קודם
האזה ואפי' אפילו כר"א צ"ר שמעון וסוגיא דזבחים דקאמר מתניתין
דלא כרשב"א אחי כרז אלא צר אהבה דקאמר במעילה דס מלוי
חטאת העוף מעכב ואיכא רבנן(4) דפליגי עליה דרשב"א אפילו
לרז הוה דמדקאמר שמעתי שמדליין משמע דפליגי רבנן עליה
וסברי דמלוי מעכב אבל סתם מתניתין דזבחים אחי שפיר כותיה
כדפרישנו: **ת"ל'** והקריבו. מה שפירש בקונטרס דאיכא ליה
למימר דרבי ישמעאל אקרא דומלק והקטיר סמיך אין נראה דמומלק
והקטיר ליכא לאזכורי מיניה דלא נימא איכא דהא איצטריך לראשו
של מוצח אלא מסבדא בעלמא אית ליה לרבי ישמעאל דלמול עורף
אקשיניהו דעד דלח"ק ורבי אלעזר לא בעו קרא למול עורף אלא ילפינן
במה מלוי מליקה ממליקה: **ואידך** כהונה בעי אצבע. בסוף
התודה (מנחות פ"ג) משני ידו הימנית כדי נסבה וצ"ל דס חטאת
(זבחים דף ט"ז) משני תרווייהו(5) כי הכא(6) ונראה דלמ"ד דבר הלמד
גב"ש אינו חוזר ומלמד בהיקש צ"ל דכדי נסבה דאצבע חטאת גופיה
ילף בגורה שוה ממלודע דהיינו ימין(8) בפ"ק דזבחים (דף י"ג) ובפ"ק
דמנחות (דף י"ד) ואס כן היכי מלוי למילף עולת העוף מחטאת
מהיקישא דכמשפט: **נמצא** כשר בתורין כו'. אצרייתא דהכא
לא שייך למידק האי נמצא למעוטי מאי כדדייק לעיל(9) אמתניתין
דנמצא כשר בשחיטה פסול במליקה דהך צרייתא אמתניתין קיימא
לפרושי דתורין גדולים כשרים כו' והדר מסיים נמצא כמו שאמרנו
משנתנו(10) אכל לעיל לא זריך למתני כלל נמצא דכבר דאשמועינן
רישא דשחיטה מן האזאר ומליקה מן העורף ואס שיה צוה וצוה פסול:
שיבול והלא דין הוא. צ"ל דכתב ל"ג תרווייהו דשיכול
משמע דאי לאו האי קרא לא הוה אמינא הכי אכל
ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
קטנים מקל וחומר ואס תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה יענין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה יענין אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלוי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה:

ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
קטנים מקל וחומר ואס תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה יענין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה יענין אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלוי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה:

ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
קטנים מקל וחומר ואס תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה יענין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה יענין אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלוי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה:

ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
קטנים מקל וחומר ואס תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה יענין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה יענין אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלוי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה:

ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
קטנים מקל וחומר ואס תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה יענין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה יענין אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלוי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה:

ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
קטנים מקל וחומר ואס תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה יענין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה יענין אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלוי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה:

ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
קטנים מקל וחומר ואס תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה יענין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה יענין אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלוי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה:

ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
קטנים מקל וחומר ואס תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה יענין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה יענין אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלוי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה: